

ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΑΓΑΠΗ, ΤΟ ΜΗΝΥΜΑ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

Δημήτρης Κ. Μπάκας

Γνωρίζουμε όλα σχεδόν που έχουμε ανάγκη να γνωρίζουμε. Φθάσαμε στο φεγγάρι. Φτιάξαμε βόμβες που καταστρέφουν τον Πλανήτη μας ολόκληρο! Επικοινωνούμε άμεσα με όλους τους κατοίκους της Γης. Ξέρουμε ακόμη το πως δημιουργήθηκε η ζωή και επεμβαίνουμε μάλιστα σε αυτή. Αλλά δεν έχουμε ασχοληθεί, δεν γνωρίζουμε ούτε την αξία της και το χειρότερο δεν πιστεύουμε καν στην **ανθρώπινη αγάπη**, ούτε στη δύναμή της για επίτευξη κοινωνικής συνοχής. Γι' αυτό δεν την έχουμε εντάξει στις αρετές μας, εάν και έχει ταυτισθεί, ορθότατα, με τον Θεό.

Η **Χριστιανική αγάπη** είναι η αυθόρμητη και χαρισμένη δίχως κίνητρο, δίχως όφελος. Αυτό τη διαφοροποιεί σαφώς από τον έρωτα, που είναι πάντα άπληστος, εγωιστικός. Την διαφοροποιεί και από τη φιλία, που δεν είναι πάντα ιδιοτελής, αλλά ούτε εντελώς αυθόρμητη ή ελεύθερη.

Ιεροί Πατέρες της Εκκλησίας, περισσότερο ρεαλιστές και ανθρώπινοι, μπόρεσαν να δείξουν πώς περνάμε από την **αγάπη για τον εαυτό στην αγάπη για τον άλλο** και στη συνέχεια από την ιδιοτελή αγάπη για τον άλλον στην **ανιδιοτελή, στη φιλοστοργία και στην ευσπλαχνία**.

Για όσους δεν ακολουθούν τη θρησκευτική αγάπη, μία σημαντική ιδέα ανθρωπιάς, που, ίσως, όλοι θα συμφερούσαν είναι η αρχαιοελληνική **φιλάνθρωπία**. Την όρισαν ως **μία φυσική κλίση αγάπης προς τους ανθρώπους**. Έναν κοινό τρόπο ύπαρξης που οδηγεί στην **αγαθοεργία** και στην **ευμένεια** απέναντί τους. Μιλάμε για μια **διευρυνόμενη φιλία ανοιχτή σε όλη την Ανθρωπότητα**. «Αγκαλιάζει όλη την οικουμένη» (Επίκουρος).

Φως ιλαρό, γλυκό φως, που φωτίζει κάθε άνθρωπο, γνωστό, άγνωστο, κοντινό ή μακρινό, στο όνομα μιας ανθρωπότητας, μιας κοινής ζωής, μιας κοινής ανημποριάς. **Πώς να μην αγαπάμε, έστω και λίγο, εκείνον που μας μοιάζει, που ζει όπως και εμείς, που υποφέρει όπως και εμείς, που θα πεθάνει όπως και εμείς;** Όλοι μπροστά στη ζωή είμαστε **αδέλφια**, ακόμη και εάν έχουμε αντιθέσεις, ακόμη και εάν είμαστε εχθροί. **Όλοι αδέλφια μπροστά στον θάνατο. Μια αγάπη ως εάν αδελφοσύνη των θνητών!**

Το «**αγάπα τον πλησίον σου ως εαυτόν**» είναι ανθρωπίνως δυνατό; **Μάλλον όχι**. Αλλά παραμένει ως **οδοδείκτης**. Μας δείχνει ότι δεν υπάρχει άλλος από το δρόμο της αγάπης. Φαίνεται αυτό σαν να «σκοτώνουμε» τον εαυτό μας! και όντως έτσι είναι. Τον στριμώχνουμε σε τέτοιο σημείο σαν να λέμε «**ότι πρέπει να πεθάνει, όπως ένας σπόρος, για να απελευθερώσει την ενέργεια που εμπεριέχει**», όπως διατύπωσε η Βέλ.

Θαρρούμε ότι η **ελεήμων αγάπη είναι αρετή. Ακόμη και η φιλία είναι αρετή**. Γιατί απαιτείται να αποκτήσουμε με τη θέλησή μας **εσωτερική δύναμη**, ώστε να τιθασέψουμε τα κεντρομόλα, προς εαυτόν, **ένστικτα**, και να οδηγηθούμε πιο ομαλά πλησιέστερα στον **στενότερο πνευματικό δεσμό των ανθρώπων**. Δεν πρέπει, φυσικά, να αγνοείται ότι η ύπαρξή μας έχει αφετηρία την **σωματική μας οντότητα** με όλες τις απαιτήσεις για ζωή, όσο ταπεινές και εάν είναι αποτελούν στοιχεία επιβίωσης. **Το πνεύμα δεν έχει τρόπο να εκφραστεί έξω από το σώμα**.

Η **αγάπη στην ύπατη, χωρίς όρους, μορφή της υπερκαλύπτει όλες τις αρετές, αλλά δεν πραγματώνεται σχεδόν ποτέ και αυτός είναι ο λόγος που είναι οι αρετές απαραίτητες**.

Ο Πλάτωνας το είχε δει νωρίτερα ότι υπάρχει ένας ορίζοντας πέρα από τον έρωτα και τη φιλία. Μια περιοχή του **πνεύματος**, όπου τίποτε πια δεν λείπει και όπου τα πάντα αναδύουν ολβιότητα και χαρά. Αυτό ονόμασε **Αγαθό και αργότερα ονομάστηκε Θεός**, που δεν είναι τίποτε άλλο από την **Αγάπη**. Αγάπη στο μέτρο το ανθρώπινο, που βιώνουμε ή νιώθουμε, τουλάχιστο, στην **απουσία της** την αξία της και την αναγκαιότητα επιδίωξης.

Η **μεταρσιωμένη σε αρετή αγάπη** οφείλουμε να καλλιεργούμε σε όλα τα πεδία της Παιδείας, γιατί συνιστά το **αντιστήριγμα του εγωισμού**. Είναι η **υπέρτατη αξία της ζωής**. Η **υπέρτατη αρετή** ή μάλλον το **αλφαβητάρι όλων των αρετών**. Γιατί συνιστά ανάδυση από την αρμονική σύνθεσή τους.

Ό,τι είναι το οξυγόνο για την υγεία του ανθρώπου είναι η Αγάπη για την ψυχική μας υγεία.

Δημήτρης Κ. Μπάκας

Δεκέμβριος 2020